



Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 4. martā
(OR. fr)

6877/22

JAI 291
FREMP 52

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par rasisma un antisemītisma apkarošanu

Pielikumā ir pievienoti secinājumi par minēto tematu; Tieslietu un iekšlietu padome par secinājumu tekstu vienojās 2022. gada 4. martā.

PADOMES SECINĀJUMI par rasisma un antisemītisma apkarošanu

Eiropas Savienības Padome,

- a. **ŅEMOT VĒRĀ** Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā preambulu un 2. pantu, 3. panta 3. punktu un 6. pantu;
- b. **ŅEMOT VĒRĀ** Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 10. un 19. pantu;
- c. **ŅEMOT VĒRĀ** Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 1., 2., 3., 5., 6., 7., 10., 20., 21., 22., 51. un 52. pantu;
- d. **ŅEMOT VĒRĀ** 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības;
- e. **ŅEMOT VĒRĀ** Padomes Pamatlēmumu 2008/913/TI (2008. gada 28. novembris) par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm;
- f. **ŅEMOT VĒRĀ** Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus, kurā īpaši minēti nauda noziegumos cietušie;
- g. **ŅEMOT VĒRĀ** Padomes 2013. gada 6. decembra secinājumus par naida noziegumu apkarošanu Eiropas Savienībā;
- h. **ŅEMOT VĒRĀ** Padomes 2018. gada 6. decembra paziņojumu par antisemītisma apkarošanu un vienotas drošības pieejas izstrādi, lai labāk aizsargātu ebreju kopienas un institūcijas Eiropā, un Padomes 2020. gada 2. decembra deklarāciju par antisemītisma apkarošanas integrēšanu visās politikas jomās;
- i. **ŅEMOT VĒRĀ** Eiropas Savienības rasisma apkarošanas rīcības plānu 2020.–2025. gadam, ko Komisija iesniedza 2020. gada 18. septembrī;

- j. **ŅEMOT VĒRĀ** Eiropas stratēģiju antisemītisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, ar kuru Komisija nāca klajā 2021. gada 5. oktobrī;
- k. **ŅEMOT VĒRĀ** Eiropadomes 2021. gada 21. un 22. oktobra secinājumus, kuros pausts gandarījums par ES stratēģiju antisemītisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam un norādot uz to, ka 2021. gada 13. oktobrī notikušais Malmes Starptautiskais forums par holokausta atceri un cīņu pret antisemītismu ir atgādinājums tam, ka nav jātaupa centieni cīņā pret visa veida antisemītismu, rasismu un ksenofobiju;
- l. **ŅEMOT VĒRĀ** Komisijas paziņojumu "Iekļaujošāka un aizsargājošāka Eiropa: ES noziegumu jomu saraksta paplašināšana, tajā iekļaujot naida runu un naida noziegumu", ko tā iesniedza 2021. gada 9. decembrī;
- m. **SVINĪGI ATGĀDINOT**, ka Eiropas Savienība ir tiesību savienība, kuras pamatā ir kopīgas vērtības, tostarp cilvēka cieņas, brīvības, vienlīdzības, demokrātijas, cilvēktiesību, tostarp minoritātēm piederošu personu tiesību, ievērošana; dalībvalstis ir apņēmušās visiem savā jurisdikcijā esošajiem cilvēkiem garantēt tiesības un brīvības, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, un nodrošināt, ka cilvēktiesības un pamatbrīvības ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas;
- n. **TĀ KĀ** Eiropas Savienība veicina sabiedrību, kurā valda plurālisms, nediskriminācija, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un vienlīdzība; tādēļ, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienības mērķis ir apkarot visu diskrimināciju jebkāda iemesla dēļ, kas minēts Pamattiesību hartas 21. pantā;
- o. **TĀ KĀ** Eiropas Savienības Pamattiesību harta, kas ir saistoša Savienības iestādēm un dalībvalstīm, kad tās īsteno Savienības tiesību aktus, cita starpā aizsargā vienlīdzību, tiesības uz cieņu, tiesības uz dzīvību, tiesības uz privātās dzīves un ģimenes dzīves neaizskaramību, domas, apziņas un reliģijas brīvību un vārda brīvību;
- p. **TĀ KĀ** LES 2. pantā nostiprinātās vērtības veido Eiropas Savienības identitāti, Eiropas Savienības Padome uz tām stingri paļaujas, un Eiropas Savienības iestādēm un struktūrām, kā arī dalībvalstīm ir pilnībā jāievēro un jāgarantē šīs vērtības;

- q. **PAUŽOT NOŽĒLU** par satraucošo tendenci pieaugt rasistisku un antisemītisku incidentu skaitam Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā arī par rasistisku un antisemītisku naida noziegumu un naida runas saasināšanos, holokausta noliegšanu un sagrozīšanu un sazvērestības mītiem tiešsaistē un bezsaistē, jo īpaši saistībā ar Covid-19 pandēmiju;
- r. **PAUŽOT NOŽĒLU** par to, ka rasisms un antisemitisms var izraisīt un ir izraisījis vardarbīga ekstrēmisma un terorisma veidus;
- s. **NEMOT VĒRĀ** Eiropas Padomes Eiropas Komisijas pret rasismu un neiecietību (*ECRI*) veikto darbu, jo īpaši 1996. gada 4. oktobrī pieņemto Vispārējo politikas ieteikumu Nr. 1 par rasisma, ksenofobijas, antisemitisma un neiecietības apkarošanu un 2004. gada 25. jūnijā pieņemto un 2021. gada 1. jūlijā pārskatīto Vispārējo politikas ieteikumu Nr. 9 par antisemitisma novēršanu un apkarošanu;
- t. **NEMOT VĒRĀ** ANO 2021. gada 13. jūlija Rezolūciju par pārveidojošu pārmaiņu īstenošanu rasu taisnīguma un līdztiesības nodrošināšanai nolūkā veicināt Āfrikas iedzīvotāju un afrikāņu izcelsmes cilvēku cilvēktiesības un pamatbrīvības un aizsargāt pret tiesībaizsardzības amatpersonu veiktu pārmērīgu spēka lietošanu un citiem cilvēktiesību pārkāpumiem, un ANO 2022. gada 20. janvāra rezolūciju par holokausta noliegšanu;
- u. **ATZĪMĒJOT**, ka, lai gan internets un sociālie mediji piedāvā jaunas iespējas vārda brīvībai, tos var izmantot arī tam, lai nodrošinātu rasistiska un antisemitiska satura izplatīšanu, pieļaujot jaunus individuālās un grupu vajāšanas veidus un kūdīšanu uz fizisku un psiholoģisku vardarbību, vienlaikus nodrošinot vainīgajiem anonimitāti un līdz ar to nesodāmības sajūtu;
- v. **ATZINĪGI VĒRTĒJOT** Eiropas Komisijas iniciatīvas, kas izklāstītas tās ES rasisma apkarošanas rīcības plānā, proti, apakšgrupas izveidi ES rasisma apkarošanas rīcības plāna 2020.–2025. gadam īstenošanai valstīs, kura pulcē dalībvalstu pārstāvjus un ES pastāvīgo forumu rasisma apkarošanas pilsoniskās sabiedrības organizācijām;
- w. **ATZINĪGI VĒRTĒJOT** Eiropas Komisijas iniciatīvas, kas izklāstītas tās Eiropas stratēģijā antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, proti, par pastāvīgas struktūras izveidi, kurā darba grupas formātā par to, kā īstenot stratēģiju antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, pulcētos dalībvalstīs, ebreju kopienu pārstāvji un attiecīgās ieinteresētās personas, un par ikgadēja pilsoniskās sabiedrības foruma par antisemitismu organizēšanu;
- x. **ATZINĪGI VĒRTĒJOT** Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras darbu datu vākšanā par rasismu un antisemitismu un jo īpaši tās ikgadējo pārskatu par Eiropas Savienībā reģistrētajiem antisemitiskajiem incidentiem un 2018. gada 28. novembrī publicēto ziņojumu "Būt tumšādainam Eiropas Savienībā" ("*Being Black in the EU*");
- y. **UZSKATOT**, ka, lai arī rasismam un antisemitismam ir raksturīgas nenoliedzami atšķirīgas iezīmes, tās abas ir parādības, kas noliedz personu vienlīdzību; tās vienlīdz lielā mērā apdraud mūsu sabiedrību, un tām abām ir vajadzīga stingra politiska reakcija, kurā būtu jāņem vērā to attiecīgās īpatnības, kā arī to kopīgās iezīmes;

- z. **CENŠOTIES** nodrošināt pienācīgus un regulārus Padomes turpmākos pasākumus, ņemot vērā Komisijas pārraudzības ziņojumus un dalībvalstu ieguldījumu, kā paredzēts Eiropas Savienības rasisma apkarošanas rīcības plānā un Eiropas stratēģijā antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam.

Eiropas Savienības Padome, paturot prātā subsidiaritātes principu, aicina dalībvalstis:

1. **IZSTRĀDĀT** valstu rīcības plānus un/vai stratēģijas un censties tos īstenot līdz 2022. gada beigām, kā paredzēts ES rasisma apkarošanas rīcības plānā, ko Eiropas Komisija pieņēma 2020. gada 18. septembrī, un ES stratēģijā antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, ko Eiropas Komisija pieņēma 2021. gada 5. oktobrī;
2. **ATBALSTĪT UN IZMANTOT** Starptautiskās holokausta piemiņas alianses pieņemtās juridiski nesaistošās jēdzienu "antisemitisms" un "holokausta noliegšanas un sagrozīšanas" darba definīcijas kā noderīgas norādes izglītības un mācību nolūkos, tostarp tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm;
3. **VAIROT INFORMĒTĪBU** savu iedzīvotāju vidū par cīņu pret visa veida rasismu un antisemitismu, atbalstot pienākumu atcerēties rasistiskās un antisemitiskās vardarbības un naida noziegumu upurus, tostarp izglītojot par rasisma un verdzības vēsturiskajām un mūsdienu izpausmēm, kā arī par holokausta jautājumiem un to, kā antisemitisms to izraisīja;

Šajā sakarā pieminēt attiecīgos datumus saistībā ar rasismu un antisemitismu, piemēram, Starptautisko holokausta upuru piemiņas dienu, Eiropas romu holokausta upuru piemiņas dienu, Starptautisko dienu pret rasu diskrimināciju vai Starptautisko verdzības atcelšanas dienu, popularizēt piemiņas vietas un veicināt iniciatīvas, lai pieminētu šādu rasistisku un antisemitisku darbību upurus;
4. **VEICINĀT**, tostarp finansiāli, izglītību, pētniecību un zināšanas par ebreju dzīvi, antisemitismu un holokaustu, kā arī par rasismu un verdzību;
5. **APSVĒRT IESPĒJU** Komisijas augsta līmeņa grupās naida runas un naida noziegumu jautājumos un darba grupās par nediskriminēšanu, līdztiesību un daudzveidību un sadarbībā ar Pamattiesību aģentūru **izstrādāt** vienotu metodiku rasu un antisemitisku incidentu kvantitatīvai noteikšanai un kvalificēšanai un salīdzināšanai gan laika gaitā, gan starp dalībvalstīm;

6. **NODROŠINĀT**, ka valstu koordinatori vai koordinācijas mehānismi rasisma un antisemitisma apkarošanai, publiskās struktūras un iestādes, līdztiesības struktūras, kā arī attiecīgās ieinteresētās personas, piemēram, sociālie partneri, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un iesaistītās grupas cieši sadarbojas preventīvu pasākumu izstrādē un šādu pasākumu efektivitātes novērtēšanā;
7. **IZVEIDOT** valsts cilvēktiesību iestādes saskaņā ar Parīzes principiem un atbalstīt stabilas līdztiesības struktūras, pieņemt tiesisko regulējumu, kas tām ļautu neatkarīgi pildīt savus uzdevumus, un nodrošināt tām pietiekamus resursus, lai tās varētu efektīvi veikt savus uzdevumus;
8. Saskaņā ar tiesībām uz vārda brīvību **VEICINĀT** tādu kultūru, ko raksturo iecietība, iekļautība un savstarpēja cieņa gan tiešsaistē, gan bezsaistē, jo īpaši veicinot sapratnes kultūru un atturot izmantot negatīvus stereotipiskus priekšstatus par indivīdiem un grupām un savvērestības mītus, pamatojoties uz viņu piederību – reālu vai šķietamu – etniskajām vai reliģiskajām grupām;
9. **MUDINĀT** dažādos medijus, jo īpaši sociālo mediju, tehnoloģiju un komunikāciju nozares, īstenojot rīcības kodeksus, par kuriem panākta vienošanās Eiropas līmenī, un nostiprināt to apņemšanos ievērot vienlīdzības un nediskriminēšanas principus, kā arī tiesības uz vārda un informācijas brīvību, un mudināt tos izstrādāt un pieņemt risinājumus, kas cita starpā ļautu ātri atklāt, novērtēt un dzēst nelikumīgus cita starpā rasistiskus un antisemitiskus naidīgus izteikumus tiešsaistē;
10. **STIPRINĀT** valstu izmeklēšanas un tiesu iestāžu spēju saukt pie atbildības par nelikumīgiem rasistiskiem un antisemitiskiem naida noziegumiem un naida runu tiešsaistē, ievērojot vārda brīvību, tostarp izveidojot tādus pasākumus kā valstu tiešsaistes uzraudzības centri un platformas, kurās cilvēki var ziņot par naidīgu saturu;
11. **PALIELINĀT CENTIENUS NODROŠINĀT** to personu drošību, kuras pieder pie rasisma un antisemitisma skartām grupām, kā arī ap reliģiskām iestādēm, kulta vietām un konfesiju skolām, tostarp kultūras vai reliģisko pasākumu laikā;
12. **NOSODĪT** jebkāda veida diskrimināciju reālas vai šķietamas etniskās izcelsmes vai reliģiskās pārliecības dēļ; nodrošināt pienācīgu tiesu iestāžu reakciju saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2008/913/TI (2008. gada 28. novembris) par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm;

13. vajadzības gadījumā sākotnējā un pastāvīgā apmācībā, ko sniedz tiesībsardzības un tiesu iestādēm gan valsts, gan ES līmenī, **IEKĻAUT** saturu par cīņu pret diskrimināciju, kuras pamatā ir reāla vai šķietama etniskā izcelsme, reliģiskā pārliecība vai kultūras izcelsme, un izstrādāt paraugpraksi cietušo identificēšanai un atbalstam, vajadzības gadījumā cita starpā izmantojot Pamattiesību aģentūras un *CEPOL* darbu;
14. **MUDINĀT** visus, kuri cietuši rasistiskos un antisemitiskos incidentos un bijuši to liecinieki, ziņot par šiem incidentiem un iesniegt sūdzību, tostarp izmantojot digitālus līdzekļus, vienlaikus veicinot saistīto procesu, izveidojot īpašas informācijas un izpratnes veidošanas kampaņas, un vajadzības gadījumā piedāvāt palīdzību, tostarp psiholoģisku, sociālu un materiālu atbalstu, kā arī nodrošināt šādu ziņojumu izmeklēšanu;
15. **VEIKT** visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgu kompensāciju par kaitējumu, kas nodarīts tādos rasistiskos un antisemitiskos incidentos cietušajiem, par kuriem dalībvalstīs ir noteikta kriminālatbildība;
16. **SNIEGT** atbalstu, tostarp finansiālu, pilsoniskās sabiedrības iniciatīvām, kas palīdz šajos incidentos cietušajiem ziņošanas un kompensācijas procesos;

Eiropas Savienības Padome,

17. **ATZINĪGI VĒRTĒJOT** Komisijas iniciatīvas un jo īpaši:
- to, ka 2015. gada decembrī tika iecelts par antisemitisma apkarošanu atbildīgais koordinators un 2021. gadā – koordinators rasisma apkarošanas jautājumos;
 - ES augsta līmeņa grupas izveidi naida runas un naida noziegumu apkarošanai;
 - ES Augsta līmeņa grupas izveidi nediskriminācijas, līdztiesības un dažādības jautājumos;
 - to, ka izveidota apakšgrupa ES rasisma apkarošanas rīcības plāna īstenošanai valstīs;
 - to, ka izveidota darba grupa, lai īstenotu ES stratēģiju antisemitisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam;
 - Eiropas Savienības Rīcības kodeksu cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē.

AICINA Komisiju:

18. **ATBALSTĪT** visa veida rasisma un antisemītisma apkarošanu kā Eiropas Savienības prioritāti un atbalstīt dalībvalstis, lai nodrošinātu tādu standartu izstrādi, kas sniedz visaptverošu aizsardzību pret rasismu un antisemītismu;
19. **NODROŠINĀT**, ka koordinatoram rasisma apkarošanas jautājumos un par antisemītisma apkarošanu un ebreju dzīvesvides atbalstu atbildīgajam koordinatoram tiek piešķirti pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi, lai viņi varētu pilnībā veikt savus uzdevumus, un ka tiek uzturēts regulārs dialogs ar ieinteresētajām personām;
20. **IEROSINĀT** vairāk finansējuma iespēju daudzgadu finanšu shēmas ietvaros, lai palīdzētu valstu cilvēktiesību iestādēm, līdztiesības struktūrām un citām publiskām struktūrām un iestādēm attīstīt speciālās zināšanas par ES Pamattiesību hartas piemērošanu valstu līmenī saskaņā ar Stratēģiju Pamattiesību hartas piemērošanas stiprināšanai Eiropas Savienībā;
21. **ATBALSTĪT**, tostarp finansiāli, vietējo iestāžu un attiecīgo pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēju veidošanu cīņā pret rasismu un antisemītismu, jo īpaši mudinot tās izstrādāt projektus, kuru mērķis ir palielināt sociālo kohēziju, piemēram, starpniecību, konfliktu risināšanu un starpreliģiju dialogu;
22. **SNIEGT** jaunāko informāciju par progresu, kas panākts, īstenojot ES rasisma apkarošanas rīcības plānu un Stratēģiju antisemītisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam, un par saistītajām valstu iniciatīvām šajā sakarā, publicējot starpposma ziņojumus, kuros ietverta analīze un rezultāti.